

O Uniune pentru secolul XXI

După decenii de război care au costat milioane de vieți, înființarea Uniunii Europene a marcat începutul unei noi ere, în care țările europene își rezolvă problemele la masa discuțiilor, și nu pe câmpul de luptă.

În prezent, statele membre UE se bucură de un mare număr de beneficii: o piață liberă cu o monedă care facilitează și eficientizează comerțul, crearea a milioane de locuri de muncă, o ameliorare a drepturilor lucrătorilor, libera circulație a persoanelor și un mediu înconjurător mai curat.

Normele au fost însă concepute pentru o Uniune mult mai mică, o Uniune care nu se vedea nevoită să se confrunte cu provocări globale cum ar fi schimbările climatice, o recesiune mondială sau criminalitatea transfrontalieră internațională. UE are potențialul și angajamentul de a se lupta cu aceste probleme, dar poate face acest lucru doar îmbunătățindu-și modul în care funcționează.

Acesta este scopul Tratatului de la Lisabona. Prin acesta, UE devine mai democratică, mai eficientă și mai transparentă. Tratatul oferă cetățenilor și parlamentelor posibilitatea de a aduce o contribuție mai însemnată la ceea ce se întâmplă la nivel european și conferă Europei o voce mai puternică și mai limpede în lume, protejând totodată interesele naționale.

Tratatul de la Lisabona a fost semnat de cele 27 de state membre ale Uniunii Europene la 13 decembrie 2007.

Tratatul a intrat în vigoare la 1 decembrie 2009, când toate țările UE l-au ratificat în conformitate cu procedurile naționale proprii.

De ce este nevoie de un nou tratat?

Uniunea Europeană s-a schimbat. Numărul de state membre este acum de patru ori mai mare. În ultimul deceniu, numărul acestora aproape s-a dublat.

Și lumea se schimbă rapid. Europa se confruntă cu provocări uriașe în secolul XXI, printre care criza economică, schimbările climatice, dezvoltarea durabilă, securitatea energetică și combaterea criminalității transfrontaliere internaționale.

Statele membre care au întocmit Tratatul de Lisabona au recunoscut de comun acord că tratatele existente nu ofereau Uniunii Europene instrumentele de care are nevoie pentru a face față acestor provocări și pentru a înfrunta schimbările.

- Tratatul de la Lisabona modifică și actualizează tratatele UE anterioare.
- Ține cont de faptul că UE s-a extins de la cele șase state membre fondatoare la cele 27 din prezent și de numeroasele evoluții din ultimii 50 de ani.
- Va îmbunătăți metodele de lucru pentru a asigura că Uniunea își desfășoară activitatea cât mai eficient și mai eficace în secolul XXI.

- Ajută Uniunea Europeană să servească mai bine interesele dumneavoastră și vă oferă dreptul de a avea un cuvânt de spus în problemele europene prin intermediul noii Inițiative a cetățenilor.
- Vă protejează drepturile prin Carta drepturilor fundamentale.
- Consolidează rolul Parlamentului European și acordă noi puteri parlamentelor naționale.
- Eficientizează procesul decizional la nivel european.
- Ajută Uniunea să vorbească în lume cu un glas unic.
- Introduce noi măsuri de abordare a problemelor presante care afectează calitatea vieții noastre: schimbările climatice, criminalitatea transfrontalieră și energia.
- Protejează drepturile fiecărui stat membru, în special în domenii sensibile, precum fiscalitatea și apărarea.

Obiectivele și valorile UE

Tratatul de la Lisabona definește clar obiectivele și valorile Uniunii Europene privind pacea, democrația, respectarea drepturilor omului, dreptatea, egalitatea, statul de drept și durabilitatea.

Tratatul garantează că Uniunea Europeană:

- va oferi cetățenilor un spațiu de libertate, securitate și justiție fără frontiere interne;
- va activa în direcția dezvoltării durabile a Europei pe baza unei creșteri economice echilibrate și a stabilității prețurilor, a unei economii sociale de piață extrem de competitive, vizând ocuparea totală a forței de muncă și progresul social, cu un înalt nivel de protecție a mediului;
- va combate excluziunea socială și discriminarea și va promova justiția și protecția socială;
- va promova coeziunea economică, socială și teritorială, precum și solidaritatea între statele membre;
- își va menține angajamentul față de uniunea economică și monetară având euro ca monedă unică;
- va susține și va promova valorile Uniunii Europene în întreaga lume și va contribui la asigurarea păcii, securității, dezvoltării durabile a planetei, solidarității și respectului între popoare, comerțului liber și echitabil și eradicării sărăciei;
- va contribui la protejarea drepturilor omului, în special a drepturilor copilului, precum

și la respectarea strictă și dezvoltarea dreptului internațional, incluzând respectarea principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite.

Acestea sunt principalele obiective. Tratatul de la Lisabona este conceput pentru a pune la dispoziția UE instrumentele necesare pentru realizarea acestora.

Drumul până la Lisabona

Tratatul de la Lisabona a fost convenit după șase ani de discuții între statele membre pe tema reformelor care erau necesare pentru a face față provocărilor secolului XXI.

1951: Tratatul de la Paris de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului

1957: Tratatul de la Roma de instituire a Comunității Economice Europene și a Euratom

1986: Actul Unic European

1992: Tratatul de la Maastricht

1997: Tratatul de la Amsterdam

2001: Tratatul de la Nisa

29 octombrie 2004: Tratatul de instituire a unei Constituții pentru Europa, semnat de statele membre la Roma

mai-iunie 2005: Franța și Țările de Jos resping tratatul prin referendum

13 decembrie 2007: semnarea Tratatului de la Lisabona de către cele 27 de state membre

2007-mai 2009: Tratatul de la Lisabona obține aprobare parlamentară în 26 din cele 27 de state membre

12 iunie 2008: în urma referendumului din Irlanda nu este obținută majoritatea în favoarea ratificării

19 iunie 2009: Consiliul European convine că, în continuare, Comisia Europeană va include câte un cetățean din fiecare stat membru. Șefii de stat sau de guvern convin asupra unor garanții cu caracter obligatoriu cu privire la domeniile specifice identificate de autoritățile irlandeze.

2 octombrie 2009: al doilea referendum în Irlanda; majoritatea este în favoarea tratatului

1 decembrie 2009: tratatul intră în vigoare

Prelucrare după „Ghidul dumneavoastră privind Tratatul de la Lisabona”
Comisia Europeană, Direcția Generală Comunicare
Manuscris finalizat în iulie 2009, revizuit în aprilie 2010